

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 26. september 2022

Sak

2022/0785 Akademiet for yngre forskere – org.nr. 923 792 767 – klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Til stede: Vara for leder Kaja Moen Welo, medlem Shabneet K. Bains og medlem Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

Akademiet for yngre forskere (klager) søkte 1. september 2021 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2020. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 144 749 kroner etter forenklet modell.

Lotteritilsynet avslo søknaden 16. desember 2021, med den begrunnelse at klagers virksomhet i hovedsak er rettet mot nærings/yrkesinteresser eller individuell profesjonell utvikling, og med henvisning til at det ikke ytes merverdiavgiftskompensasjon til yrkes-, nærings-, og arbeidslivsorganisasjoner. Tilsynet viser også til at det ikke gis støtte til organisasjoner som kommer næringsinteresser eller offentlige oppgaver til gode.

Klager påklaget vedtaket 5. januar 2022. Klager viser til at foreningen er registrert i Frivillighetsregisteret med sektorkode 7000 «Ideelle organisasjoner». Foreningen er med unntak av ett årsverk drevet av frivillige, og består av 40 yngre forskere. Opptaksprosessen er åpen, og det rekrutteres årlig rundt ti personer til nettverket. Etter klagers syn har Lotteritilsynet misforstått foreningens formål. Ifølge klager kan ikke foreningens formålsparagraf forstås slik at foreningen kun skal bidra til medlemmenes karriere. Formålsparagrafen ble i oktober 2021 endret, og i lys av ordlyden i formålsparagrafen har ifølge klager både det å være en tverrfaglig møteplass og et nettverk for fagutveksling og diskusjoner, et bredere nedslagsfelt enn karriereutvikling. Klager anfører at foreningen er en samfunnspolitisk aktør som skal fremme forskningspolitikk og god forskningsformidling, og den er derfor ikke en interesseorganisasjon. Forutsigbare karriereveier for yngre forskere er en viktig sak, ikke bare for medlemmene, men for alle som er en del av norsk akademia, og på denne måten også norsk forskning generelt.

Videre viser klager til at foreningen ikke har en agenda knyttet til lønns- og arbeidsvilkår eller lignende, har ikke forhandlingsrett og representerer ikke et bestemt arbeidstakersegment. Ifølge klager kommer heller ikke virksomheten næringsinteresser eller offentlige oppgaver til gode. Det vises til at klager ikke har

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

koblinger til næringsinteresser, og at foreningens forhold til det offentlige er det samme som et mangfold av andre frivillige samfunnspolitiske organisasjoner som får støtte gjennom ordningen. Klager anfører at organisasjoner som kan klassifiseres som både interesse- og partipolitiske organisasjoner mottar støtte, slik som Fremskrittspartiets Ungdom, Framfylkingen og Nei til EU. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 16. mai 2022 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).

Det følger av forskriften § 3 tredje ledd bokstav a at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon for «nærings-, yrkes- og arbeidslivsorganisasjoner, fagforeninger, studieforbund, borettslag og partipolitiske organisasjoner».

Organisasjonen må oppfylle kravene i forskriften både på søknadstidspunktet og utbetalingstidspunktet, jf. forskriften § 5 andre ledd.

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Akademiet for yngre forskere sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2021 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon.

Det er forholdene på søknadstidspunktet 1. september 2021 som er avgjørende ved vurderingen av om klager oppfyller vilkårene i forskriften, jf. forskriften § 5 andre ledd. Lotterinemnda vil derfor vurdere om foreningen ut ifra vedtektene som gjaldt på søknadstidspunktet er å anse som en yrkes-/nærings-/arbeidslivsorganisasjon.

Det følger av klagers vedtekter § 1 at klagers formål er:

- «a) å være en tverrfaglig møteplass for yngre forskere.
- b) å være en forskningspolitisk plattform for yngre forskere.
- c) å være en aktiv pådriver for nyskapende forskningsformidling.
- d) å være en attraktiv vitenskapelig debattarena.»

Klagers virksomhet blir nærmere omtalt i foreningens årsrapport 2020. Det fremgår blant annet på side 5 at klager har:

- «gjennomført fire medlemssamlinger, hvorav én fysisk, to digitale og én kombinert fysisk og digital

- utviklet en ny og helhetlig politikk og etablert seg som en selvstendig organisasjon
- utgitt en videoserie kalt «Hva er forskning» og fremmet kreative former for forskningsformidling
- deltatt i flere viktige utvalg i sektoren, blant annet Regjeringens utvalg for ny karrieropolitikk for yngre forskere
- løftet viktige debatter om blant annet mental helse, midlertidighet og forutsigbare karriereveier for yngre forskere
- deltatt aktivt i det politiske påvirkningsarbeidet, blant annet med innspill til ny UH-lov og til samtlige forslag til partiprogrammer for kommende stortingsperiode».

I årsrapporten på side 6 står det at klager har hatt følgende prioriteringer:

- «Formidling på tvers av fag
- Karriereveier for yngre forskere
- Etikk og kvalitet i forskningen
- Etablere AYP som en selvstendig organisasjon».

Lotterinemnda ser det slik at det å arbeide for å fremme karriereveier for yngre forskere, løfte debatter som har med yngre forskeres velferd å gjøre og delta i det politiske påvirkningsarbeidet, for så vidt i kombinasjon med å være en tverrfaglig møteplass og nettverk for faglig utveksling og diskusjon, er virksomhet som fremmer medlemmenes og andre forskeres yrkesinteresser. Disse aktivitetene fremstår som en sentral del av klagers virksomhet. Nemnda viser til sammenligning til Lotterinemndas vedtak i sak 2018/566, der nemnda kom til at Norsk Forening for Prosjektledelse falt utenfor ordningen, ettersom foreningen arbeidet for å fremme medlemmenes nærings- eller yrkesinteresser, og dermed måtte anses som en nærings- eller yrkesorganisasjon. Også her skulle foreningen tilrettelegge for faglig utveksling og diskusjon, fremme utviklingen av faget og fremme faget ved politisk påvirkningsarbeid. Nemnda understreker at næringsinteresser ikke er fremtredende for klagers virksomhet, men at yrkesinteresser gjør seg klart gjeldende.

Det at klagers virksomhet også kan gi positive ringvirkninger for akademia og forskning generelt, endrer ikke på nemndas syn. Lotterinemnda har derfor kommet til at klager er en yrkesorganisasjon som ikke faller innenfor ordningen etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav a.

Klager har vist til at foreningen er registrert i Frivillighetsregisteret med sektorkode 7000 «Ideelle organisasjoner». Til dette vil Lotterinemnda bemerke at slik registrering er en forutsetning for å søke merverdiavgiftskompensasjon, jf. forskriften § 3 første ledd, som angir hvilke organisasjoner som kan få merverdiavgiftskompensasjon dersom de er registrert i Frivillighetsregisteret, likevel slik at organisasjoner og virksomhet som angitt i forskriften § 3 tredje ledd bokstav a til h ikke gis kompensasjon, og for øvrig slik at organisasjonene ellers må oppfylle vilkårene i forskriften.

Klager har også anført at organisasjoner som kan klassifiseres som både interesse- og partipolitiske organisasjoner mottar støtte, slik som Fremskrittspartiets

Ungdom, Framfylkingen og Nei til EU, med henvisning til likebehandling i forhold til andre søkere. Lotterinemnda vil bemerke at i alle tilfeller hvor det søkes om merverdiavgiftskompensasjon, og uavhengig av hva slags type organisasjon som søker, må det i den enkelte sak gjøres en konkret vurdering av om vilkårene i forskriften er oppfylt. For organisasjonene som er nevnt over, er det gjort en konkret vurdering av om henholdsvis et ungdomsparti og en underorganisasjon av fagforening faller innenfor ordningen etter forskriften. Nemnda har gjort en konkret vurdering av klagers virksomhet og har kommet til at klager er en yrkesorganisasjon som ikke faller innenfor ordningen, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav a. Det er forskjeller mellom organisasjonene som med dette utgjør grunnlaget for at de ikke kommer likt ut etter en konkret vurdering av om de faller innenfor ordningen etter forskriften.

Lotterinemnda finner ikke grunn til å vurdere om klagers virksomhet kommer næringsinteresser eller offentlige oppgaver til gode, ettersom nemnda har kommet til at klager er en yrkesorganisasjon som ikke faller innenfor ordningen.

Klagen kan med dette ikke føre frem.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk